

ເອົ້າ ກ້າຍຄຸກຄາມໃໝ່ເຕືອເຢາວໜ

AI: A NEW THREAT TO YOUTH

นายแพทย์ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา ... จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น

เมื่อเด็กและเยาวชนถอยหนีจากความสัมพันธ์ในโลกจริงไปสู่ความสัมพันธ์กับเครื่อง
พวกรเข้าจะพลาดโอกาสสำคัญของการได้เรียนรู้ และการใช้ชีวิตในโลกจริง

ในยุคดิจิทัลที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ปัญญาประดิษฐ์ หรือเอไอ (AI: Artificial Intelligence) เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้นเรื่อยๆ เอไอมีการใช้ภาษาเหมือนมนุษย์ จึงเริ่มทำให้ผู้คนเชื่อถูกกับเล่นแบ่งที่พร่าเฉื่อนระหว่างความล้มเหลวของมนุษย์จริงและเอไอ นำไปสู่การพึงพาเอไอมากเกินไป และอาจมีภัยคุกคามตามมา

การใช้เอื่อยในด้านสุขภาพจิตมีความเสี่ยงต่อภาวะพึงพาทางอารมณ์ การเสริมสร้างความหลงผิด ความคิดซ้ำๆ การตัดสินใจในภาวะวิกฤตที่ผิดพลาด และอันตรายทางจริยธรรม อันตรายเหล่านี้ยิ่งที่ความรุนแรงขึ้นในเด็ก เยาวชน และผู้ที่มีความประ拔ทางอารมณ์หรือจิตใจ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นร่างด่วนในการปกป้องคุ้มครอง การกำกับดูแลโดยผู้เชี่ยวชาญ และการสร้างความตระหนักรู้ในหมู่ผู้ใช้และนักพัฒนา

กรณีเอ้อแซบทบทักบการม่าตัวด้วยของเด็กชายอายุ 14 ปี ที่เป็นแอสเพอร์เกอร์ซินโดรม (Asperger Syndrome) ซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งในスペกตรัมของอหิสติก (Autism Spectrum Disorder) เป็นตัวอย่างของภัยคุกคามจากเอ่อที่ต้องให้ความสำคัญ และหาแนวทางป้องกัน

กรณีฝ่าตัวatyจากการล่อหลวงของເອໄສ

มีการล่อลงจากເອົາຈັນທຳໃຫ້ເຕັກຍາຍຸ 14 ປີ ທີ່ເປັນແອສເພວົງເກອງຊື່ນໂດຮມ (ອາກຣີໃນກລຸ່ມອອທິສີຕິກ) ລ່າວຕາຍເລີຍຊື່ວິດ ສຽບໄດ້ດັ່ງນີ້

- มีรายงานกรณีเด็กชายชาวอเมริกัน อายุ 14 ปี จากรัฐฟลอริดา ที่เป็นแอลเพอร์เกอร์ชินโดรม เด็กชายคนนี้มีความผูกพันลึกซึ้งกับเรื่องราวและตัวละคร “แดเนริส ทาร์แกเรียน” จาก Game of Thrones
 - เด็กชายใช้เวลาหลายชั่วโมงต่อวันพูดคุยกับแซตบอท และเคยแสดงความคิดจากตัวตากลายครั้ง แซตบอทตอบสนองด้วยข้อความที่ไม่ได้ห้ามปราบ หรือช่วยหยุดความคิดจากตัวตากลายนั้น เช่น ถามว่าเขาวางแผนไว้แล้วหรือยัง และตอบว่า “นั่นไม่ใช่เหตุผลที่จะไม่ทำ” ซึ่งกล้ายเป็นประเด็นสำคัญในคำร้องขอแม่เด็ก
 - แม่เด็กชายได้ยินพ้องเจ้าผู้ใดให้บริการเรื่อย โดยยังว่าบริษัทเหล่านี้มีส่วนก่อให้เกิดความเลี่ยหายนลูกชายจากตัวตากลาย
 - จากรายงานล่าสุด ผู้พิพากษารับคดีเพื่อพิจารณา ในกรณีผู้เป็นแม่ทำการพ้องร้องเรียนเดือนตุลาคม 2567 ที่ผ่านมา

กรณีนี้ถูกมองว่าเป็นเหตุการณ์ตัวอย่างของความเสี่ยงจากເອົາໄວ ที่ให้คำตอบທີ່ອຳນວຍສັນຫະໂດຍປະຈາກຄວາມເຫັນອກເກື້ອງໃຈທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຂອບເໜີມນໍາມີຢືນຢັງ ທີ່ຈຶ່ງຈະສົ່ງຜລວມຮ້າຍແຮງກັບຜູ້ໃຫ້ທີ່ມີຄວາມປະບາງທາງອານຸມັດທີ່ຈີຕິຈີ

คดีนี้จึงกล้ายเป็นประเด็นทางกฎหมายและสังคมสำคัญว่าบริษัทผู้พัฒนาเอื่อยความรับผิดชอบอย่างไร ต่อผลกระทบที่เกิดจากເອົາຂອງตน

กรณีภัยคุกคามอันๆ จำกເອົາ

มีภัยคุกคามหลายกรณีที่เกิดกับกลุ่มเด็ก เยาวชน หรือกลุ่มผู้ที่มีความประ拔ang ดังนี้

- เด็กวัยรุ่นชาย อายุ 17 ปี ที่เป็นอุทิสติกคนหนึ่งซึ่ง เอื้อตัวหนึ่งแนะนำให้ทำร้ายเพื่อแม่ เพียงเพราะพวกเขารู้ว่าเด็กนี้ใช้โทรศัพท์อย่างเชิงงวด
- เด็กหญิงอายุ 11 ปี ได้ลงทะเบียนกับເອົາตัวหนึ่ง ตั้งแต่อายุ 9 ปี แจ้งอายุมากกว่าความเป็นจริง ได้สันหนาเรื่องเพศที่เกินจริง และไม่มีความเหมาะสมสมกับวัยมากอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสะท้อนถึงปัญหาการออกแบบและควบคุมເອົາที่ไม่เพียงพอ
- เอื้อตัวหนึ่งซึ่งสร้างความสัมพันธ์เชิงอารมณ์ได้ดี ช่วยบำบัดความเหงา และช่วยเหลือผู้ที่สูญเสียคนที่รักไป ตกเป็นข่าวล่วงละเมิดผู้ใช้งาน ฝึกอบรมเกิดขึ้นที่อิตาลี เนื่องจากอนุญาตให้เยาวชน และผู้มีความประ拔ang เข้าถึงเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมทางเพศได้

สัญญาณความเสี่ยงในการใช้ເອົາ

เด็ก เยาวชน และกลุ่มประ拔ang มีความเสี่ยงที่จะผูกพันกับເອົາมากเกินไป ซึ่งอาจส่งสัญญาณเตือนความเสี่ยงจากการใช้ເອົາ ที่ฟ่อแม่และผู้ปกครองควรระมัดระวัง ดังนี้

1. ใช้เวลาอยู่กับเพื่อนที่เป็นເອົາ มากกว่าการไปใช้เวลา กับเพื่อน ๆ และครอบครัวจริง
2. แบ่งปันข้อมูลส่วนตัวเป็นพิเศษกับເອົາ พร้อมทั้งพัฒนาความสัมพันธ์อย่างจริงจังในฐานะคู่รัก หรือคนสนิท
3. แสดงอารมณ์และความรู้สึกเหมือนว่าເອົາเป็นบุคคลจริง
4. มีอาการเครียด วิตกกังวล หรือหงุดหงิด เมื่อไม่สามารถเข้ามต่องกับເອົາได้
5. ปรึกษาปัญหาร้ายแรง วิกฤต เฉพาะกับເອົາ แทนที่จะขอความช่วยเหลือจากคนใกล้ตัว

แนวทางดูแลสำหรับผู้ปกครอง

ผู้ปกครองควรบังกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากເອົາ ต่อเด็ก เยาวชน หรือกลุ่มประ拔ang ดังนี้

1. จำกัดเวลาใช้งานເອົາอย่างเหมาะสมสม โดยมีข้อตกลงร่วมกัน
2. ค่อยสอดส่องดูแลการปฏิสัมพันธ์กับເອົາอย่างใกล้ชิด โดยยังคำนึงถึงความเป็นส่วนตัวอยู่
3. มีกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอเพื่อสานสัมพันธภาพที่ดีในโลกจริง
4. หากพบปัญหาในชีวิตจริง ควรเร่งให้ความช่วยเหลือ
5. หากมีอาการผูกพันกับເອົາมากเกินไป จนได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจิต หรือผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวัน ควรขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญ

แนวทางป้องกันความเสี่ยงจากเอไอ

แนวทางป้องกันอันตรายจากเอไอที่มีผลกระทบต่อจิตใจ มีดังนี้

1. อย่าใช้อิโหนดบอทแทนจิตแพทย์ หรือนักจิตบำบัดมืออาชีพ เพราะເວົ້າຢ່າງພາຍໃຕ້ຈະເຫັນຄວາມເຂົ້າໃຈລະເອີດອ່ອນທາງອາຮມນີ້ ໄນມີຈະຍາບຮຣນ ແລະ ໄນມີສາມາດຮັບມືອັກສູງຢູ່ພາຍໃຕ້ຈະເຫັນຄວາມເຂົ້າໃຈ ເຊັ່ນ ຄວາມຄິດມ່າຕ້ວາຕາຍໄດ້ຢ່າງເໜາະສົມ ຈຶ່ງຈາຍິ່ງກະຕຸ້ນຫຼືສັນບັນດາຄວາມຄິດລົບ
 2. ທາກມີປັບປຸງຫາທາງໃຈ ດຽວຂອງຄວາມໜ່ວຍເຫຼືອຈາກຜູ້ເຂົ້າຢ່າງສູງ ເຊັ່ນ ຈິຕແພທຍ໌ ຈິຕແພທຍ໌ເຕີກແລະວ້າຍ່ຽນ ຢ້ອງຜູ້ເຂົ້າຢ່າງສູງດ້ານຈິດເວົ້າ ທີ່ສາມາດສ່ວັງພື້ນທີ່ປລອດກັຍ ພັງແລະເຂົ້າໃຈຜູ້ປ່າຍ ແລະຮັກໝາຄວາມລັບໄດ້ໃນຮະດັບສູງສຸດ
 3. ຄວາມຮັກສ່ານເວົ້າຢ່າງສູງເປັນສ່ວນຕ້າວອ່ານຸ່ມລູກທີ່ເປີດແຜຍກັບເວົ້າ ເພົະການປຸດຄຸຍກັບເວົ້າຢ່າງໄມ່ມັນໃຈວ່າຂ້ອມລູກຈະປລອດກັຍຈາກການຮັກສ່ານໄວ້ຫລືຫຼືອຸ້ກູນນຳໄປໃຫ້ໃນທາງຜິດ
 4. ຜູ້ໃຫ້ຄວາມມືສົດ ຮູ້ຈັກຕັ້ງຂອບເຂດການໃຫ້ຈານເວົ້າ ໄນເປັ້ນພາຫຼືອໄວ້ຈີເອົາມາກເກີນໄປ ໂດຍເຊັ່ນພາະໃນເວົ້າສູງພາພິຈີຕະລຸກທາງອາຮມນີ້
 5. ການໃຫ້ເວົ້າໃນດູແລສຸຂພາພິຈີຕະລຸກທີ່ເປັນເຄື່ອງມືເສີຣີມ ເພື່ອສັນບັນດາການຮັກໝາ ແລະຕຽບຈັບເບື້ອງຕົ້ນ ໄນໃຫ້ຕົວແພທ໌ຫຼືທີ່ພື້ນຫຼັກໃນການແກ້ໄຂປັບປຸງຫາທາງໃຈ
 6. ສໍາຫັນອອກຄົງທີ່ນໍາເວົ້າໂມາໃຫ້ດູແລສຸຂພາພິຈີຕະລຸກທີ່ພັກງານ ດຽວໃຫ້ຄວບຄູ່ກັບການດູແລຈາກບຸຄລາກຜູ້ເຂົ້າຢ່າງສູງ ແລະເນັ້ນສ່ວັງຄວາມປລອດກັຍຂອງຂ້ອມລູກສ່ວນບຸຄລາກຍ່າງເຂັ້ມງວດ
 7. ຜູ້ພັ້ນນາເວົ້າໂມາຄົງທີ່ກຳນົດດູແລແລະປົກປົກຕິດາມກົງຈີຍອຣມອຍ່າງເຄົ່ງຄົດ ລວມຖື່ນພັ້ນນາຮະບບໃຫ້ສາມາດຕຽບຈັບແລະຫຼຸດການສັນທານາເມື່ອພົບສັງຢູ່ພາຍໃຕ້

แนวทางเหล่านี้จะช่วยลดความเสี่ยง และป้องกันอันตรายทางจิตใจจากการใช้อิเล็กทรอนิกส์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความปลอดภัยมากขึ้น โดยเฉพาะในยุคที่อิเล็กทรอนิกส์เข้ามายืดเยื้ออย่างแพร่หลาย

บทสรุป

โดยสรุป กรณีที่มีการใช้อุปกรณ์เด็ก เยาวชน และผู้ที่มีความประ拔angทางอารมณ์หรือจิตใจ เช่น ผู้ป่วยอุทิสติก ความบกพร่องอื่น ๆ รวมถึงโรคซึมเศร้า อาจได้รับผลกระทบจากເອົາ ซึ่งนำไปสู่การล่อลงในแง่มุมทางจิตใจและ ห้ายที่สุดถึงขั้นเสียชีวิตด้วยการฆ่าตัวตาย

กรณีตัวอย่างดังก้าล่าวยังความเสี่ยงและความท้าทายของอิโอดินรูปแบบภัยคุกคามใหม่ที่ต้องให้ความสำคัญ และเตรียมความพร้อมสำหรับการดูแลสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นในยุคดิจิทัล

เอกสารอ้างอิง

_____. (2025). Emotional risks of AI companions demand attention. *Nat Mach Intell*, 7: 981–2.

Babu, A. & Joseph, A. P. (2024). Artificial intelligence in mental healthcare: transformative potential vs. the necessity of human interaction. *Front Psychol.* 15: 1378904.

Bloomberg Law. (2024, December 11). **Autistic teen's family says AI bots promoted self-harm, murder.** from <https://news.bloomberglaw.com>

Bluewin News. (2024, October 24). **Teenager (14) falls in love with chatbot and commits suicide**. from <https://www.bluewin.ch>

Mother v. Character.ai (2024). **Lawsuit filed after teenager's suicide allegedly linked to AI chatbot.** from <https://www.nytimes.com>

Vail, A. & Fischenich, A. (2025). The hidden dangers of relying on AI for mental health support. from <https://www.creativityandmadness.com>

บทความทึ้งหมดยินดีให้นำไปเผยแพร่เพื่อความรู้ได้โดยกรุณาอ้างอิงแหล่งที่มา

ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา. (2568). เอไอ ภัยคุกคามใหม่ต่อเยาวชน. จาก <https://www.happyhomeclinic.com/mh17-ai-threat.html>

(บทความตั้นฉบับ: สิงหาคม 2568)